

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban díve:
 Egész évre . . . 16 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 4 . . . — .

Helyben hazáig koréve:
 Egész évre . . . 20 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 5 . . . — .

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 24 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 6 . . . — .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség köziratok visszadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, szept. 7.

Külföldi piacok.

(K. Ö.) Kereskedőink nagyot és mérséket gondoltak. Szük nekik az ország határa és a szomszéd államok sem viselhetnek oly előzékenységgel a magyar gyártmány befogadására, mely a nagy tőke követeléseinek és a tömegtermelés arányainak megfelel. Átugorják a Balkán-Államokat, Törökországot európai és ázsiai részeit és egyszerre ott teremnek Ázsia legkeletibb részén, *Kínában*, melynek kereskedelmi meghódítása képezi jövő boldogulásuk alapját. Már is arról van szó, hogy felszerelnek egy nagy kereskedelmi hajót és azt a kínai kikötőkbe küldik oly árukkal, melyek ott kelendőségre számíthatnak. Mert mégis csak furcsa volna, ha éppen a magyar kereskedelmi világ lenne az, mely a kínai háború által teremtett konstellációt ki nem használná.

Kereskedőink azonban óvatosak, a minthogy vállalkozói szellem sohasem volt bennök. A mit eddig a kivitel érdekében tettek, azt az állam támogatása mellett tették. A mi kényelmesnek elég kényelmes eljárás, de semmikép sem járul hozzá a letterő fokozásához, mely nélkül kiviteli kereskedelem meg nem él. Mozgósították tehát *Kutschera* Miksát, a monarchia hongkongi konzulját, a ki *Hegedüs* minisztert akarja kapacitálni és meggyőzni arról, hogy Kínában nekünk kereskedelmi érdekeink vannak és ha vannak, mikép fejleszthetők.

A mit tehát *Goluchowszky* akart megvalósítani, hogy Kínában területet foglaljunk, azt most a magyar kereskedők akarják megcselekedni. Mert utóvégre az egyre megy, akár foglalunk területet Kínában, akár kereskedőinket küldjük ki, hogy ott kereskedelmi piacokat szerezzenek. Mind a kettő pénz- és véráldozatba kerül. Mert mihelyt kereskedelmi hajóink kínai vizeken tartózkodnak, kötelességünk azokat megvédenünk. És azt ne mondja senki, hogy a mit a magyar kereskedők meg fognak tenni, ugyan attól el fognak tekinteni az osztrák kereskedők. Sőt ellenkezőleg, fokozottabb mértékben fogják a kínai piacokat előzölneni, iparuk fejlettebb állapota, képessége hozza ezt magával.

És így eljutunk oda, a mitől pedig óvakodnunk kellene. Az egyik az, hogy a kínai piacok védelme közös érdekünk leendő Ausztriával, tehát közösen kell viselnünk a terheket. A mi nyilvánvalóan szemfényvesztés. Ez — ha ugyan az — csak Ausztria érdeke lehet. Külügyi politikánk nagyási hóbortja ez, holott a közel fekvő dolgokat nem látja. A Balkán államai sorjában kimutatják azt, hogy semmit sem törődnek a monarchiának állítólagos politikai befolyásával, a mi a kereskedelmi érdekkapocs meglazulását is jelenti. A mit tehát Ausztria ipara érdekében úgy nem tudtak kivinni, hogy a monarchia területet foglal Kínában, azt most úgy fogják megcselekedni, hogy előbb a kereskedelmet küldik foglalni és akkor jön a területi foglalás. Így csinálták az angolok, oroszok és legutóbb a

németek. Csakhogy ezek saját hatalmi érdekük és nemzeti iparuk érdekében áldoztak, de mi az osztrák ipar érdekében szenvedjünk meg. Ezért kell a mozgalomba néhány magyar kereskedőt is belevonni, hogy a dolog a közösség látszatát bírja magán.

A másik veszedelem abban rejlik, hogy külkereskedelmünk helytelen irányba tereljük. Hányszor mondtuk már, hogy külkereskedelmi szempontból a Balkán államok érdekelnek bennünket, ezeket kell meghódítanunk és akkor jó sokára biztosítottuk iparunk expansivitását. De hiába hangoztatjuk mi a nemzeti termelés védelmét, hiába a kereskedelemnek érdek-közösségét az iparral és mezőgazdasággal, a kereskedelem mind a kettővel nem törődik, mert alapjelleme a *nemzetközi-ség*, melyből kifolyólag nem törődik az áru eredetével, hanem a közvetítésből eredő haszonnal, ennek fokozása céljából pedig a legkalandosabb vállalkozásoktól sem riad vissza, ha a háta megett ott az állam, mely subvencionálja és megvédi.

Ezért ítéljük mi el a protekczionizmus közgazdasági rendszerét, mely az iparban a gyesreséget, a kereskedelemben a nemzetköziséget növeli. Pedig bizonyára hozzájárulnánk ezen kozmopolita irány megerősödéséhez, ha hallgatnánk a kereskedői körökben megindult cikkünk elején vázolt mozgalomról, melyet az osztrák ipar érdekében mozgósított külügyi politika inszczeniroz.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szív a fejben.

Jelenet.

Irta: Krüger Aladár.

Személyek:

Szálkai Bálint, (a kinek a szíve a fejében van. Legalább 6 úgy mondja).

András, fia (ennek meg az esze van a szívében. Legalább az apja úgy mondja).

Csupor, uzsorás (szíve nincs, de van pénze).

Sára, leánya (se szíve, se szépsége s mégis férj kéne neki).

Terka, a harangozó leánya.

Színhely:

Szálkaiék udvara. Hátterben a ház előtt lóca, balra gémes kut, jobbra rácsos kerítés, azon kívül az utcán szintén lóca. A jelenet kezdetén *Bálint* a lóczán ül s kérdőleg néz egy darabig *Andrásra*, a ki lesütött szemmel, de daczosan áll előtte.

Iskolai idényre.
 Fiu- és leány-gyermekek teljes felruházására
 legolcsóbb bevásárlási hely

Bálint

Nos hát mit mondasz?

András

(hallgat).

Bálint

Hallgatsz. Édes-fiam, én nem foglak téged kérlelni. Elmondtam neked mindent, tőled függ már most, vajjon az a vén uzsorás kikergeti-e ősz apádat a szabad ég alá, mint egy rossz kutyát, vagy pedig élünk tovább tisztességgel. Válaszsz.

András

(sóhajt) Ne kényszerítsen, édes apám. Fordulhat még minden jóra, de ha én egyszer azt a Sárát elvettem, na hát annál nagyobb Istencsapása csakugyan nem érhetné fejünket.

Bálint

(feláll) Érheti. Mert én ezt az öreg viskót élve el nem hagyom. Ha nem kell Sára, vedd el a harangozó leányát, azt sem bánom. De akkor hozományul köss ki egy ingyen harango-

zást az édes apádnak, mert a mint a dobot megütik a házam fölött, én nem fogok már élni. Akkor aztán légy boldog! (indul a házba).

András

Várjon édes apám. Nem bánom, még most nem veszem el a Terkát, csak Sárát se emlegesse előttem.

Bálint

(visszajön, megfogja *András* kezét) Fiam, fiam, te nem tudsz még gondolkozni, te a szívedben tartod az eszedet, pedig fordítva kellene azt, a hogy én teszem. Százezer forintja van a Sárának, Terkának meg legfeljebb száz krajczárja.

András

De van százezer gyönyörű hajaszála meg két barna szeme . . .

Bálint

Az igaz, hogy Sárának könnyű megolvasni a hajaszálait . . .

András

Az egyetlen megmaradt szemét is.

Fábry Testvérek
 kalap-, czipő- és divat-áruháza

Fiu és gyermek kész ruha raktár gyári árban.

Nagyvárad,

Fő-utca és Zöldfa-utca.

Telefon szám 76.

Darányi földvásárlásai.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter haza érkezett erdélyrészi utjáról.

A miniszter utja összefüggésben állott nagyszabású telepítési terveivel.

Darányi miniszter az utolsó hat hónap alatt összesen tízezer magyar holdat vásárolt össze.

Ez pedig jókora darab föld és jókora sok kenyér, amiből néhány száz magyar család megélhet úgy, hogy ne kelljen az Erdélyből való kivándorlásra gondolnia.

Tízezer magyar holdon földet és kenyeret fognak találni sokan azok közül, akiket a társadalom lohadó lelkesedése már nem tudott volna sokáig itthon tartani, de a föld és a kenyér megmenti nekünk.

A németországi katolikus nagygyűlés és a római kérdés.

Bonnban szeptember 6-án kezdték meg a németországi katolikusok nagygyűlésüket. Ennek a gyűlésnek a célja, hogy a jubileumi évvel kapcsolatosan foglalkozzék az egyház és a pápaság sorsával. A pápa brevije után háromromszoros hoch hangzott el a pápára és a császárra, aztán áttértek a gyűlés első tárgyára, a pápa helyzetére. Dr. Porsch képviselő hosszabb beszéd kíséretében a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A jelenlegi jubileumi év alkalmat ad a 47. német katolikus nagygyűlésnek arra, hogy különösen fölemelje szavát a szentszék 1870. óta fennálló helyzete ellen, mely az egész világ katolikusaira és a Szentatyára is elviselhetlen. Főntartás nélkül csatlakozását jelenti ki XIII. Leó szavaihoz, melyeket 1898. aug. 5-iki körlevelében az olasz érsekekhez és püspökökhöz intézett. A katolikusok, éppen mert katolikusok, nem adhatják föl azt a kívánságot, hogy fejknek a teljes szabadság visszaadassék. A nagygyűlés a pápa független állásában a népek békéjének fontos tényezőjét látja s egyedül a Szentszék tartja alkalmasnak arra, hogy a népek érdekében, mint annyiszor tette, legfőbb bíróként működjék. Ezt a javaslatot egyhangulag elfogadták s egyúttal hódolatukat fejezték ki a pápának, utána a császárnak. Délután

ugyancsak dr. Porsch beszélt a római kérdéstről, higgadtan, de erélyesen követelvén a pápa jogainak elismerését.

Merkantilista párt.

Budapest, szept. 7. (Saját tud. táv.) A szabadelvű pártban, egy új párt van alakulóban. Azaz, hogy nem is a pártban, hanem *kint az országban. A merkantilisták pártja szervezkedik.* Legelől Sándor Pál áll. Megfujta a kürtöt és csatasorba állítja hiveit, a merkantilistákat. Ő maga a főváros cityjében, a Lipótvárosban készül fellépni. Ugyanekkor azonban országsszerte szervezi pártját, a merkantil-pártot, a mely az agráriusokkal vivja majd meg harcát. Ugy tervezik, hogy szabadelvű alapon, de kifejezetlen merkantil irányban pártot szerveznek Magyarország minden nevesebb kereskedelmi városában. Programjukba fölveszik a többek közt és különösen a *magyar malmok gazdasági politikájának újrászervezését.* És hogy ez az agrárérdekek rovására történik, majdnem kétségtelen. Sándor Pál az V. kerületben még a múlt hónapban aláíratott a hivatalnokokkal — mondják — reverzaliskat, hogy rá voksolnak. A szabadelvű pártnak tehát megszületett a negyedik töredéke, mely a saját szakállára dolgozik. A szabadelvű agráriusokkal szemben — itt vannak a szabadelvű merkantilisták.

Beszámoló képviselők.

Szabó István, a győrszigeti kerület néppárt képviselője szeptember 8-ik és 9-ikén tartja meg beszámolóját. Ugyan e napokon számol be az esterházi kerület választói előtt Molnár János országgyűlési képviselő. Azonfelül Sümegen a néppárt 1900. szeptember hó 23-án, vasárnap, délután 1 órakor a Flórián-téren népgyűlést rendez, mely egyúttal Kálmán Károlynak, a zala-szent-gróthi választókerület országgyűlési képviselőjének beszámolója lesz.

Guluchowszky Bulgária ellen.

A szófiai török főkonzul, a hatalmaktól nyert felhatalmazás alapján alaposan meglecztette a bolgár minisztériumot.

Goluchowszky osztrák-magyar külügyminiszter uralkodója egyenes utasítására értesítette Oroszországot és az érdekelt nagyhatalmokat, hogy Ausztria-Magyarország nem elégszik meg azzal, hogy a maczedon-bolgár komité tagjait a román alattvalók élete ellen elkövetett merényletekért bírói uton szigorúan üldözzék és Romániának ezért elégtételt adjanak, hanem kellő garanciákat követel a bolgár államvezetéstől első sorban és másodsorban a szignatárius hatalmaktól is arra nézve, hogy Bulgária ezentul a Balkán államok nyugalalmát, közbékéjét többé nem fogja veszélyeztetni.

Goluchowszky ezen követelése valósággal megdöbbentette Bulgária kormányát. Arról van szó ugyanis, hogy Bulgáriát belügyi szempontból is egy közvetlenebb felügyelet alá helyezték, ami által Bulgária eddigi nemzetközi szerepéből is lényegesen kiesnék. Ez a *nemzetközi felügyelet* arra volna hivatva leginkább, hogy Bulgáriában adminisztratív dolgokon kívül semmiféle más propaganda tért ne hódítson. Törökország és Románia pedig kötelezettséget tartoznának vállalni arra nézve, hogy Maczedoniában és Dobrudzsában a bolgárok kulturális és vallási művelődésükön kívül semmiféle más politikai dolgokkal ne foglalkozhassanak.

Az új huszkoronás bankjegyek.

Az Osztrák Magyar Bank igazgató tanácsa ülést tartott Bilinszky kormányzó elnöklése alatt. A gyűlésen a kamatláb megváltoztatásáról indítvány nem történt. Elhatározták, hogy *szeptember hó 20-án a két főintézetnél és az összes fiókinézeteknél az új huszkoronás bankjegyek kiadását megkezdik.*

Ez alkalommal tárgyalták a *tízforintos* bankjegyek forgalomba adását és erre nézve úgy határoztak, hogy e tárgyban mindkét pénzügyminiszterhez azonos jegyzéket intéznek, melyben a forgalom követelményeire utalnak és a 10 forintos bankjegyek kontingensének megfelelő fölemelését kérik. — A két kormány képviselői kijelentették, hogy a miniszterek

Bálint

Az is kancsal és savó szintű. De százezer forint! Apád háza! Mindnyájunk nyugalma!

András

Vegye el édes apám.

Bálint

(felfortyan) Azt a baziliskust? (észreveszi magát) Azaz hogy . . . elvenném én, de öreg a legény, fáj a csontom, a husom . . .

Terka

(benyt, a kapuban megáll) Adjon Isten jó reggelt! Gazduram, beteg még a nénem-asszony?

Bálint

Beteg bizony, az éjszaka a hideg is kirázta.

Terka

Ejnye, ejnye, akkor ma megint eljövök főzni helyette.

András

Az Isten áldjon meg érte.

Bálint

Nagyon jó szívvél vesszük, édes leányom. Akár itt is maradj mindjárt. Te meg, András forgasd meg a kert alatt a szénát, el ne nyirkosodjék (András el balra).

Terka

(bejön) Gondoltam, hogy lesz rám szükség. Hoztam is magammal mindent, a mi kell (a konyha felé tart).

Bálint

Várj egy percet, beszélnem kell veled (félre) Vagy most, vagy soha.

Terka

Nagyon komolyan kezdi, Bálint gazda. Valami nagy baj van?

Bálint

Az. lányom, az. Ezt a nagy lógós legényt szeretném megházásítani. Ne nőjön a nyakamra itthon, mint a kutágas.

Terka

Csakhogy kigyelmed is gondol végre erre! Talán szólt valamit András?

Bálint

Szólni szólt, és én . . .

Terka

Tudtam én! Tudtam én! Hiszen nincs jobb ember kigyelmednél az egész faluban! Meglássa, én is fogom szeretni, de nagyon! (Bálint felé lép, a ki önkéntelenül átöleli)

Bálint

(félre) No nézd, még bírja a karom az ölelést, még szinte csiklandoz is ennek a lánynak

a formás szája . . . (balkézze bajuszát megsodorja, jobbával Terkát magához vonja). Hát csakugyan tudnál engem szeretni, galambom?

Terka

Akár az édes apámat!

Bálint

Ühm. Nem egészen úgy gondolnám. De hát egy csókot adnál-e?

Terka

(elfordul) Nem szabad — nem lehet . . .

Bálint

(tüzesen) Nem szabad, de lehet! Ez volt az én koromban a jelszó, most sem szabad, csak lehet! (hirtelen megcsókolja Terkát s hevesen megöleli)

András

(balról jön, kezében favilla; előbb rájuk akar rohanni, aztán megáll, a villát elejti; tompán) Édes apám!

Bálint

(megrettenve, Terkát elereszti) Mi az? Mi az ördög hozott ide?

András

Jól mondta kigyelmed, az ördög hozott ide. Csak azt jöttem mondani, hogy elnék Csopórékhoz.

valószínűleg koncedálni fogják a kontingens felemelését. Elhatározták továbbá, hogy a vámfizetések céljából aranyutalványokat bocsátanak ki; nemkülönben, hogy Kaposvárot, Kecskemétet, Szombathelyt és Ujvidéket szeptember 17-én fiókokat állítanak fel.

A tisztítóhely.

Tegnap említett felekezeti izü és ma magát »legjobb intenczióktól vezéreltek« nevező lapársunk annyira csodálkozott válaszukon, hogy leközölte s úgy próbál rajta szellemeskedni.

Sajnálattunkra mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy legjobb intenczióktól vezérelt lapársunk választatáson viszonozásul leközöljük. Szegénységi bizonyítványokat, bármilyen jó intenczióval állította ki magának b. lapársunk, nem közlünk elvből . . .

Ez a válaszuk s vége.

Dávidovics, a titokzatos.

Nagyváradról szól megint az ének Budapesten. Mintha ezt a két várost a szélhámosok és család révén a barátságos összeköttetéseknek immár állandóvá váló láncolata kezdené összefűzni. Egy titokzatos urat csíptek el Budapesten, a kiról kiderült a titok, hogy Nagyvárad szívére szakadt a fővárosba s ott igyekezett magának biztos életmódot szerezni. — Miképpen, arról a következőkben számol be tudósítónk:

A titokzatos ur.

Néhány hónappal ezelőtt a budapesti József-körut 61. számú ház egyik lakásába egy elegáns fiatal ember költözött, a ki a bejelentő lapra dr. Spitzer Arnold nevet írta. Ugyanaz a név volt kifüggesztve a fiatal ember lakásának ajtaján.

Hónapok multak s a házbéliek nem tudtak rájönni, hogy az elegáns fiatal ember mivel foglalkozik.

Pénz volt busásan s a lakást is igen pontosan fizette. A napnak legnagyobb részét levelek írásával töltötte el. A levelek feladását

azonban nem bizta másra s rendszerint maga vitte el a postára. A levélhordó is sűrűn jelent meg a fiatal ember lakásán. Pénzküldeményeket s ajánlott leveleket hozott a szélrózsa minden irányából. Az érkezett leveleket óvatosan elrejtette, hogy azok avatatlan kezekbe ne kerüljenek.

A fiatal ember a levélhordón kívül soha senkivel sem érintkezett. Látogatókat egyáltalán nem fogadott. A házban furcsa viselkedésért »titokzatos urnak« keresztelték.

Utazás apró hirdetésekben.

Nemrégiben a rendőrséghez feljelentések érkeztek egy ismeretlen szélhámos ellen, a ki vidéki földbirtokosokat s mágnás családokat ravasz módon és ügyes furfanggal csapott be. Az ismeretlen szélhámos figyelemmel kísérte a lapok apró hirdetéseit. Azokra a kishirdetésekre, a melyben nevelőt, vagy nevelőnőt kerestek, sietett is válaszolni.

Ha férfi nevelő kellett, rendszerint Márkus Emil, Spitzer Ármán, Deutsch József és más álnevek alatt írt az illető családnak s a nevelői állás elnyeréséért esedezett. Leveléhez egy csomó előkelő állású emberek által kiállított szolgálati bizonyítványt csatolt.

Ha nőnevelő kellett, akkor Márkus Irén név alatt írt, természetesen női írással. Ha azután ajánlatát elfogadták, sietett utiköltség és előleg címén 25—30 forintot kérni az illető családtól.

A pénzt rendszerint el is küldték neki, a nevelőre vagy nevelőnőre azonban hiába várt a család.

A mikor aztán megsürgették, hogy utazzon már, rendszerint a következő levelet írta a felülteget családnak:

»Uram, vagy asszonyom! Ön tévedésnek esett áldozatul, mert úgy a név, mint a bizonyítványok, amelyeket Önnek küldtem, hamisak. Nyomasztó anyagi helyzetem vitt e kétségbeejtő lépésre. Én azonban becsületes szavamot adom, hogy a nekem küldött összeget kölcsönnek tekintem s amint viszonyaim megengedik, Önnek pontosan visszafizetem.

Addig jár a korszak a kura . . .

Kilenczvenkilenc esetet jelentettek be a rendőrségnek s a följelentések tulnyomó része vidékről érkezett.

A rendőrség nyomozni kezdett a tettes után s kiderítette, hogy a szélhámos nem más, mint a József-körut 61. számú házban lakó »titokzatos ur«, dr. Spitzer Ármán. Dr. Spitzer urnak valódi neve azonban Dávidovics Ferencz. A jeles fiatal ember Nagyváradon született s állítólag nevelő. Már Bécsben is követett el hasonló szélhámosságokat s legutóbb Budapesten operált.

A rendőrség megállapította, hogy ez év január havától kezdve a mai napig 2735 forintot szerzett ily uton. Levelezéseiről s a beérkezett pénzküldeményekről a, b, c-és időrendben pontos könyvet vezetett. Igen érdekes volt a szélhámos letartóztatása. Kádár János detektív kereste fel József-köruti lakásán s felszólította, hogy igazolja magát.

— Most nem tudom, de tessék eljönni délután, miután irományaim nincsennek kezemenél — volt a szélhámos válasza.

— No, ne okoskodjék, vallja be, hogy maga az a Márkus nevelő, a ki egész sereg embert csapott be! — rivalt rá a detektív.

— Igen, az vagyok. — Hanem mondok magának valamit. Adja becsületszavát, hogy nem szól senkinek. Itt van magának egy darab százaz és menjen Isten hírével, mondja, hogy nem talált.

A becsületes detektív azonban nem volt hajlandó magát megvesztegetetni s a nagykaliberű szélhámost bekísérte a főkapitánysághoz. A vizsgálatot tovább folytatja a rendőrség, mert nagyon valószínű, hogy még egy csomó ember fog jelentkezni, a kit ily furfangos módon csapott be.

Takács Zoltán ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 7.

Takács Zoltán bankóhamisításai ügyében nagy erélyességgel folyik a vizsgálat. Takács Zoltánt ma reggel ismét elővezették a II. emeleti 7. számú börtönből, a hol az éjjelt igen

Terka

Mit akar Csuporéknál? Soha sem volt náluk.

András

Te csak csókold tovább az apámat. Nem hozzád beszélek. Azért megyek Csuporékhoz, hogy elhozzam onnan a Sárát kézfogóra (el a rácsos ajtón).

Terka

(előbb némán néz András után, aztán Bálintra támad) Nem értem, nem értem, pedig olyan világos . . . kegyelmed meg most rögtön szaladjon a fia után és kiáltja ki a faluban: én vagyok Szálkai Bálint, a vén bűnös! Mert különben . . . magam sem tudom . . . hát még mindig itt áll? Még most sem szalad?

Bálint

(félre) Van eszemben! Éppen jó uton van

a fiam (fenn) Ugyan legyen eszed! Te is a szivedben tartod az eszedet, mint a fiam. Tégy úgy, mint én.

Terka

Ne prézsmítáljon! Mit keres András Csuporéknál?

Bálint

Andrástól kérdezd, ne tőlem.

Terka

De kegyelmedtől kérdem! Kegyelmednek az az ostoba csókja csinálta a galibát, kegyelmed feleljen, még pedig szaporán:

Bálint

Jól van no. Hát tudod-e, hogy te tetszel nekem?

Terka

Kegyelmed is tudja, hogy nekem nem tetszik?

Bálint

(félre) Nyeljük le. Csak a fia jönne már (fenn) Lehet. De azért én elvehetlek feleségül.

Terka

(nagyot néz) Mi a gutát? Csak nem ment el az esze? Inkább vallja be egy-kettő, kinek lesz a kézfogója Sárával?

Bálint

Kinek? Kinek? Hát kinek másnak, mint Andrásnak?

Terka

(izgatottan; igyekszik önuralmát megtartani.) Gondoltam, sejtettem — oh, maga gonosz ember! Istenem, Istenem, mi lesz már most belőlem? (sir)

Bálint

(félre) Ez a következése, ha valaki nem

Mézédes

Természetes magyar hegyi borok!

fehér siller és vörös; kitűnő minőség, literje 30, 32, 40, 44 és 50 kr.

100 liter 22 forint.

Mertz Nándor hegyaljai szőlő

kilója 30 kr.

Rohonczy-féle czukordinnye kilója 10 kr.

Első és legrégibb biharmegyei gyümölcs kiviteli üzlet.

csemege és borkereskedőnél,

Nagyvárad,

Nagy-Körözs utca, Mertz-ház.

Telefon 134. szám.

nyugtalanul töltötte s csak hajnal felé jött szemére álom, a mely csak pár óráig tartott. Majd az egész éjjelt fel s alá járkálva töltötte, majd az ágyára ülve morfondirozott. A kihallgatások folyamán érdekes dolgok kerültek napfényre.

Oravetz János, a tiszaszelevényi gazda most már nem éli azt a jó világot, mint annak idején Tiszaföldváron, a mikor apja ráruházta mintegy 1200 holdas birtokát. Az öreg Oravetz annak idején haltereskedést üzött s kocsin járt föl a fővárosba, a mi szép haszonnal járt. Később megtakarított pénzéből vett igen olcsón egy tiszai árterületet, a melyről a vizet lecsapolta kukorica földeket létesített, a melyeket azután drága pénzen értékesített. A banda tagja, a mostani Oravetz János főleg marhakereskedéssel foglalkozott s élénk összeköttetésben állt a bécsi Záborszky és társa céggel, a hova barmokat szállított.

Takács Zoltán ügyes raffinériával itt ismerkedett meg Oravetzcel, még pedig a bécsi marhavásártéren. A Záborszky cégnek van egy *Justh* nevű pénztárosa, a ki igen hasonlít Takácshoz. Ez a körülmény könnyen tévedésbe ejtette Oravetzet akkor, a mikor Takács elegánsan öltözve eléje állt s bemutatta magát:

— *Justh* vagyok — ücsse a Záborszky cég pénztárosának. Elmondotta ezután, hogy ő ép oly üzletben van, mint bátyja, de szívesen venné, ha Oravetz az ő cégükkel kötne üzleteket, mert sokkal előnyösebbek a föltételek, mint azoknál. Oravetz elfogadta az ajánlatot, sőt pár nap múlva attól sem lepődött meg, a mikor Takács hirtelen pénzzavarára való hivatkozással tőle 800 forintot kért, hogy azzal Berlinbe s Münchenbe utazzék üzleti ügyekben, a melyekből Oravetznek is meg lesz a maga haszna. Takács el is utazott, Oravetz pedig Szelevényre ment, de alig, hogy megérkezett, az ál-*Justh* Berlinből még 400 forintot két távirati uton. Oravetz ezt is elküldte. Hosszabb idő után végre megérkezett *Justh* Szelevényre s még pár száz forintot csalt ki Oravetzről, a ki azt oda is adta. Ekkor történt az, hogy valaki felvilágosította a becsapott embert, hogy kivel van dolga. Erre Oravetz követelte a pénzt s Takács erre habozás nélkül ismerte be, hogy ő

tényleg Takács Zoltán, de hát ne törődjék a dologgal, boldoggá, gazdaggá teszi. Ekkor mondom el azután a bankóhamisítás dolgát, a mibe Oravetz bele is ment.

*

A bünszövetkezet tagjai közül ma délben szállították át a vizsgálóbíróhoz dr. *Takács* Zoltánt, *Csapó* József nagyszokolyi születésű 35 éves rovott multu volt takácsot, *Oravetz* János szokolyi születésű 39 éves szelevényi gazdálkodót, özv. *Korda* Gergelyné szül. *Pintér* Brigitta 61 éves magánzónót és *Bálint* Ferencz 37 éves mezőturi gazdálkodót.

A banda tagjai közül csupán a vezér, *Takács* Zoltán ment bérkocsin, a törvénykezési palotába; Oravetzet a tolonczházból, a többit pedig a főkapitányságról szállították a szomorú híró *zöld kocsi*-n a törvényszékhez.

A gyermekmenhely megnyitása.

Az újabb évtizedek alatt hatalmasan kifejlődött a humánus érzés; a jótékonyosság oltárára az állam, városok, községek, testületek és nemesszivü emberbarátok óriási áldozatokat hoztak.

A humánus intézmények között alig van nemesebb, mint azok, a melyek az árvák, özvegyek istápolását tűzték ki feladatukul.

Nagyvárad nem utolsó helyen áll a jótékony közintézetek dolgában; már a rég multban keletkeztek áldásos intézmények, amelyek sok árvával feledteték az édes otthon melegét, az anya szerető gondosságát.

Holnaptól kezdve ismét szaporodott a nagyvárad emberbaráti intézmények száma. A Fehér Kereszt-egyesület a kis csecsemők gondozását tűzte ki feladatául.

A statisztika nagyon szomorú adatokat tár elénk az elpusztult csecsemőkről. Évenként ezer és ezer zsenge élet pusztul el a gondozás hiánya miatt.

Ha csak néhány gyermek életét menti is meg a Fehér Kereszt-egyesület évenként, áldásos, elismerésre méltó munkát végzett.

Nagyváradon alig pár hóval ezelőtt indította meg a mozgalmat az egyület létesítésére dr. *Bulyovszky* József polgármester s ma már

berendezve, készen áll a legifjabb nagyvárad jótékony intézet: a gyermekmenhely.

Az Isten áldása legyen működésén.

*

A nagyvárad Fehér Kereszt-egyesület gyermekmenhelye a városi árvaház épületének keleti részén, a földszinten van berendezve.

A lágas folyosóról az irodába lehet jutni, a hol az egyesület és a menhely ügyeit vezetik.

A másik terem az orvos rendelő szobája, a melyből a tulajdonképeni menhely termébe, vagy az u. n. kórterembe jutunk.

Itt 10 nagy ágy van berendezve a beteg anyák, illetve a felügyelő szülész nő részére. Minden ágy végénél egy piczinyke kis vaságy a csecsemő részére, mert sem az anyának, sem az ápolónőnek nem szabad a csecsemőt magához venni az ágyba. Körül szekrények a ruhák részére s az apró fürdő kádak.

Igen érdekes apparátus van az orvosi rendelő szobában elhelyezve, a melynél pár perc alatt gázzal annyi és olyan meleg vizet állítanak elő, amennyire szükségük van.

A berendezést, a budapesti egyesület részéről leküldött titkár vezetése alatt, tegnap fejezték be s tegnap este már csecsemőt is vettek fel az intézetbe.

A menhelyet dr. *Rácz* Ödön fiatal kiváló orvos vezeti s a gondnoki teendőket *Bordé* Károly árvaházi gondnok látja el. Időnkint a budapesti egyesület kiküldöttje megvizsgálja a menházat.

*

A megnyitási ünnepély holnap, vasárnap délelőtt fé 12 órakor megy végbe az árvaház nagytermében.

Ez alkalomra több vendég érkezik Nagyváradra.

A fővárosból lejön hozzánk az országos Fehér Kereszt-egyesület elnöke *Tabódy* József és gróf *Teleky* Géza, az orsz. egyesület védnöke. Jelen lesz továbbá dr. *Szalárdy* J., a gyulai gyermekmenedékhely igazgató főorvosa.

A megnyitási ünnepélyen *Tabódy* József elnök nagyobb szabású beszédet mond, a melyben ismerteti a humánus intézmény célját, működését; rámutat az elérhető eredményre s azokra a tényezőkre, a melyek hivatva vannak az egyesületet magasabb szintre emelendő támogatni, istápolni.

Beszédet tart még ezenkívül dr. *Bulyovszky* József polgármester, a nagyvárad fiók-egyesület elnöke. A megnyitási után megtekintik a jelenz-házat.

A megnyitási ünnepélyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az elnökség.

tartja a szívét a fejében, hanem az eszét a szívében (fenn) Ne sírj na! Ne bolondozz na! Hiszen a házam . . . ugy-e érted? Hát akkor mit pityeregsz? Jaj, csak síró leányokat ne teremtett volna az Uristen! Ne sírj no, te bolond, hisz olyan szépen vigasztallak.

András

(Sárával együtt jön) Itthon vagyunk. Ott az apám, csókolj kezét neki.

Sára

(Bálintot száján csókolja meg.) Csak a száját, közelebb van. Jaj, de csinos ember maga! Maga is tetszik nekem!

Bálint

(félre) Szabadíts meg a gonosztól! Jó, hogy a fiam veszi el (fenn) Hát édes apád hol maradt?

Sára

Mindjárt jön, csak valami írásokat szed össze. Azt mondja, meglepetésül hozza, ajánlékba magának. Hisz maga olyan csinos bácsi! (megöleli.)

Bálint

(félre) Ez ugyan nem csikland ugy, de azért jól esik (fenn). Hány papírt hoz magával? (halkan beszélgetnek.)

Terka

(Andráshoz) Haragszik?

András

(elfordulva) Haragszom; hagyj békét.

Terka

Kire? Rám?

András

(mint fent) Mindenkire; legjobban magamra. Bolond a világ, én a legbolondabb.

Terka

Akkor hát Isten áldja (indul.)

András

Hát nincs egy mentegető szavad?

Terka

Minek mentegessem magamat, mikor nem vagyok hibás? De meg kegyelmed ugy sem hinné el, hogy az édes apja . . .

András

(hirtelen *Terkához* fordul) Esküdj meg erre! Meg mersz esküdni?

Terka

Akár örök boldogsággal!

András

(*Terkát* kézen fogva, *Bálint* elé lép) No hát akkor édes apám áldjon meg kettőnket.

Bálint

(rémülten) Megint a szívébe csuszott az eszel!

Sára

Micsoda? Hát ez a hűség? Várjanak csak, tudja meg az édes apám, hogy megcsufoltak engem . . .

Bálint

(ide-oda kapkod) Dehogyan csufoltuk, édes galambom, rendben lesz minden, csak menjen haza . . . azaz még se menjen . . . jaj, hogy a siető istennyila csapjon bele a szerelembe!

Terka

(sugva *Andráshoz*) Hagyjuk most őket magukra, nehogy belénk üssön az a siető istennyila.

Csupor

(kint) Jövök már, tubiczám, jövök! Hej, csak szép dolog az (bejön), mikor két szerető szív egymásra talál! (*András* mellett megpillantja *Terkát*) Hól hát ez minő asszonyszemély?

András

Nem asszony az, nem is személy, hanem tisztességes hajadon, az én menyasszonyom, tudja-e az ur?

Csupor

(*Bálinthoz*) Mi ez — *Bálint* gazda?

A megnyitás alkalmából a vendégek tiszteletére d. u. 1 órakor a Rhédey-kertben (Sport-helyiségben) társas ebédet rendeznek.

A diszebed után a vendégek és a helybeliek közül akik akarnak, kirándulnak a Püspök-fürdőbe.

Családi öröm.

Azért nem irhattam cikkem felé, hogy keresztelő, mert keresztény-zsidó házasságból született a kicsike s így nem bizonyos, hogy milyen ritus szerint helyezik a Ház asztalára.

Neve után itélve azonban ó-szövetségi alapon áll a reményteljes esemete.

A születési bizonylata hiteles másolatban így néz ki:

Születési bizonylat.

Budapest. Lipótvárosi anyakönyvi kerület.

Születési év, hó és nap 1900. szept. 7.

Neve: Merkantil Liberális.

Fiu-e vagy lány? ?

Törvényes-e? ex-lex.

Vallása: Nem biztos.

Szülők neve: Papája Bánffy Dezső a Dimkó-utczából. Mamája Schlesinger Sándor Pál a gőzmosóból.

Keresztszülők: A romániai merkantilisták és Lipótvárosi Kaszinó.

Születésnév: Pulszky Agost.

Eszrevételek: Nos! ki nem vesz itt valamit észre?

Pecsét és bélyeg a születés óta megvan.

Az új szülöttet szent Simon fogja nevelni Koppenhágában. Felsőbb iskoláit Ischlben járja. Apa és anya a körülményekhez képest jól érzik magukat, a szabadelvű párti nagymama vakarja a fejét.

Ime! mint léssen »bimbóból ki-is virág«.

Valóban nem csodálkozunk azon polgártársunk nézete fölött, ki úgy találta, hogy az élet olyan, mint a lánchid. Éppen ilyen logika szülte az új párt is.

A diagnózis következő:

Románia kitessékelt egy csomó fölösleget, mely a Neptun gőzmosóba rekedt. (Ekkor jajgattak úgy a száműzöttek.) Itt felkereste őket Schlesinger, ki sem magát sem gőzmosandó hitsorsosait nem hagyja, hanem gyors segílyt gyűjtve lehetővé tette nekik a gőzmosóból menekülni.

E humanus tett megrendítette Bánffy. Ő is volt gőzmosóban s nem mentette meg senki. Ő

Bálint

Semmi . . . semmi . . . de hát tudja szomszéd, ha az ember a szívét a zsebében . . . akarom mondani a zsebet az eszében . . . (mégbe jön) Menjtek a pokolba mindnyájan! Ilyen bolondot csinálni belőlem. Ti csókolózzatok, Csupor uram árvereztessen, én pedig felakasztom magam a kutágasra!

András

De édes apám!

Sára

Bálintkám! Nem akasztanád fel magadat inkább rám?

Terka

(fél halkán) Ugyis hasonlít a kutágasához csalódásig.

Sára

(sugva Terkához) Várj csak! Legyek az anyósod!

Bálint

(hol a kutágasra, hol Sárára nézve) Isten látja lelkemet, alig tudok választani.

András

Édes apám. Legjobb, ha az ember a fejében tartja a szívét. Már pedig a »zázezer forint, az ősi ház, meg egy ilyen drága feleség — mit szól ehhez az ész?

sem szerette a mosást s mégis ki is szapulták. Keblemre Schlesinger Sándor Pál te kellesz nekem nem a gőzmosás és keze nyujtva lett általa Sándor Pálnak.

E gőzmosás nélküli kezek fogását közölték a lapok, némi bizalmas jellegű levélke kíséretében és ecco kutyó teringettő a kézfogó után már itt a boldog gyümölcs.

Örvendj Magyarország. Megszületett az aranyborju, a menkantil liberális párt.

Még most szeliden béget a Sándor Pál kebelén és több belőle a borju mint az arany.

De vigyázz magyar, hogy szopni ne tudjon, mert akkor megerősödik és szarva nő.

A szarvakat pedig nehéz letörni.

Köby.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Szept. 8. A hegyi választmány ülése d. e. fél 11 órakor a városházán.

Szept. 9. Iskolaszéki ülés d. e. 10 órakor.

Szept. 9. A lelenczház megnyitó ünnepélye.

Szept. 13. Városi közgyűlés.

Szept. 16. Az első nagyváradi ált. munkás betegsegélyző egyesület rendkívüli közgyűlése d. u. 3 órakor a Zöldfában.

Szept. 19. Megyei gyűlés.

Szept. 23. Az iparos ifjak szüreti mulatsága a Sasban.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt csak kedden jelenik meg.

Mária-napra.

Nénapod őszre miért esik, édes?

Őszre, mikor megy a feckemadár,
Halk zizegéssel a sárga levél hull
S hirdeti mind: jön a tél, a halál?

Nénapod őszre miért esik, édes?

Állasz az élet arany tavaszán,
Mikor a rózsatövek rügye pattan
S csók terem a kicsi lány ajakán.

Nénapod őszre miért esik, édes?

Nénapodon ma az ősz feledem
S azt hiszem, örök a báj, fiatalság,
És örök a tavasz, a szerelem . . .

Aladár.

Bálint

Ugy, úgy fiam. Igazad van, csak az előbb magadnak mondtad volna. De ha már így van, (Sárához) hát szeretsz-e szentem?

Sára

Akár rögtön megcsókollak százszor is!

Bálint

(elfordítja az arcát) Ne siessünk úgy, bábam. Előbb Csupor uram akar átadni valamit nekem.

Csupor

Vagy úgy! igaz a. Itt vannak az adóslevelek egy szálig.

Bálint

(megolvassa) Egy, kettő . . . kilencz. Megvan mind. (Sára felé fordítja a száját) Már most Isten neki, fakereszt! (csókolóznak.)

Csupor

Jaj, de szörnyű szép is az a szerelem!

András

(megöleli Terkát) Különösen ha az ember fejében tartja a szívét!

Függöny.

* **Kisasszony napja — Mária névünnepe.** Kettős ünnepet ül a kath. egyház ma és holnap. Ma, szombaton Kisasszony napja van, Mária születésének emlékére. — Holnap, vasárnap pedig a Mária ünnepek legszebbikét, Mária nevenapját ünnepeljük. Mindkét napon az összes kath. templomokban ünnepélyes isteni tiszteleteket tartanak. Az egyház mindazon híveknek, akik Mária nevenapján áhitattal a szent gyónás és áldozáshoz járulnak, teljes bucsut enged.

* **Erzsébet-gyász.** Azelőtt vigalmakat, mulatságokat kapcsoltak össze a nevével, most már csak gyászolni fogunk az ő nevével. Szeptember tizedikét a magyar nemzet gyásznapi közé sorozta a nélkül, hogy felülről akárki elrendelte volna. Vagy talán éppen azért . . . Jól esik ezen a napon megemlékeznünk minden hivatalos kényszer nélkül, pusztán szeretetből arról az asszonyról, a ki csak szeretni tudott bennünket. Voltaképpen csak most érezzük, mi volt ő nekünk, mikor már nincs köztünk; alakja nem hogy elmosódna az idők multával emlékezetünkben, de az évről-évre megújuló gyász-ünnepélyeken mindjobban finomodva, lassanként ideállá magasul előttünk. Szeretet a trónon: ezzel a címmel fogják élettörténetét a jövőben megírni; s ehhez hozzáfűzhetik kiegészítésül: és a nép igaz szeretete a trónhoz.

A székesegyházban hétfőn d. e. 9 órakor Erzsébet királyné lelki üdvéért ünnepélyes szent mise fog tartatni, melyen az összes állami hatóságok s a törvényhatósági hivatalok részt fognak venni.

A nagyváradi-olaszi-róm. kath. plebániatemplomban az ünnepélyes gyász-szent-mise délelőtt 10 órakor fog tartatni felséges királyné asszonyuk Erzsébetnek lelke nyugalmaért. És ez alkalommal, valamint az előző ünnepen — Mária nevenapján — felséges királyné emlékére Budapesten építendő »Örökimádás« templomára gyűjtés fog eszközöltetni, valamint a fennebb megnevezett ájtatosságokon való megjelenésre egy e szent célra való adakozásra az ájtatos hívek az Ur szent nevében felhivatnak. A buzgó imát és a jó szívből eredő legkisebb adományt is az Ur Jézus bőséges áldása fogja jutalmazni.

A Szent László-templomban szintén lesz hétfőn délelőtt gyászmise Erzsébet királyné lelki nyugalmaért s úgy holnap, Mária névünnepe, mint a gyászmise alatt Schwarcz Gézáné szül. Beroldingen grófnő és Kugler Rózsika k. a. gyűjtést eszközölnek az »Örökimádás« templomára.

* **Kereszt-feltétel.** A nagyváradi koldus-ápoló és Szt.-László-fimenház egyesület telkének nagy-pereczes-utcai részén már nem sokára készen lesz az új diszes épület. Az épület kertjében egy tiszta góth-stylü kápolnát is épít Sztarill Ferencz derék építész s a munkálattal már annyira előhaladtak, hogy ma, Kisasszony napján felteszik a remek kápolna tornyára a keresztet. A kereszt-feltétel ünnepélyesen megy végbe. Délelőtt 11 órakor Palotay László kanonok, egyesületi elnök megáldja a keresztet s aztán helyezik el a torony csúcsán.

* **Nyugdíjbizottsági ülés.** Nagyváradi város nyugdíjbizottsága tegnap délután ülést tartott,

Komlóssy József tb. főjegyző elnöklete alatt. Ez alkalommal **Mátray György** I. oszt. szám-tisztet és **Kohn Samu** vámellenőrt nyugdíjazták, Arany Ferenczné volt rendőr özvegyének pedig megállapították az özvegyi ellátását.

* **Bucsu Körös-Tarjánban.** Holnap, Mária nevenapján kettős ünnepe lesz a körös-tarjáni kath. híveknek. Templomszentelési évfordulót ünnepelnek s azonkívül a plebános buzgalomból s a hívek adakozásából felállított Szent Antalszobor megáldásának ünnepét tartják. Az ünnepélyes szent misét és a szobor megáldását **Bunyitay Vincze** apát-kanonok végzi, míg dr. **Némethy Gyula** papnöveldei tanár és **Pálffy Béla** főreáliskolai hittanár szent beszédeket mondanak. A bucsura a környékről és Nagyváradról is sokan mennek ki Körös-Tarjánba.

* **László főherceg emlékezete.** Tegnap volt évfordulója annak, hogy a szerencsétlenül járt László főherceg örökre lehunyta szeméit az Erzsébet-kórházban. Azóta már öt év telt el s minden évben lerója kegyeletét a főhercegi család emléke iránt. A halálozás évfordulója alkalmából **Sztáray grófnő** koszorukat helyezte a Zsigmond-kápolna kriptájában nyugvó főherceg szarkofágjára, tegnap reggel pedig 8 órakor **Kanter Károly** udvari apát-plebános csendes gyászmisét mondott. A kápolna padosait ez alkalomból gyászleppel vonták be, a melyekben az udvari hivatalnokok s a személyzet, valamint nagyszámu főleg hölgyközönség foglalt helyet.

* **A főjegyző-választás.** A jövő esütörtökön nagy napja lesz Nagyvárad város törvényhatóságának; akkor töltik be a főjegyzői széket. Hogy mennyire fontos ennek az állásnak betöltése, tudja a város minden polgára. A főjegyző intézi a legfontosabb ügyeket, azonkívül a polgármester helyettese s igen sok alkalommal képviseli a várost. Ez magyarázza meg azt az érdeklődést, a melyet nemcsak a törvényhatósági tagok között, de az egész polgárságnál keltett a választás. A pályázati határidő tegnap délután járt le s három pályázat érkezett a főispánhoz. Pályáznak: **Komlóssy József** tb. főjegyző, **Rimler Károly** főkapitány és **Darvassy Lajos** városi tanácsnok. Mindhárom pályázó kiváló, derék, régi tisztviselője a városnak s bármelyik betöltené helyét a főjegyző székben. **Komlóssy József**nek van mégis legtöbb jogzime arra, hogy Nagyvárad város főjegyzője legyen. Jelenleg is, mint a polgármester helyettese vezeti a város ügyeit, végzi a főjegyzői és gazdasági tanácsnok nehéz teendőit, olyan buzgalommal, a milyen tevékenységet kifejtett a város érdekében hosszú időn át. A törvényhatóság ezt a fáradhatlan tevékenységet honorálja, elismeri, s buzdítja újabb sikeres működésre, ha megválasztja. — **Rimler Károly** mint főkapitány buzgó tevékenységet fejtett ki s érdemeit el ismeri a közönség. — **Darvassy Lajos** nagy buzgalommal tölti be a katonai, illetőségi és kórházi ügyosztály nehéz vezetését.

A pártok is megmozdulnak a főjegyző választás ügyében. A szabadelvű párt szept. 11-én d. u. 5 órakor a Széchenyi külön termében tart értekezletet, a melyen megállapodnak, hogy ki lesz a párt hivatalos jelöltje.

* **Fatolvaj.** **Mocsi Lajos** gyantai lakos a multkor kint járt az erdejében a mikor észrevette, hogy összerakott tűzfáját valaki alaposan megdézsmálta. A hatóság széleskörű kutatása kiderítette, hogy a fát **Aron György** rohányi lakos lopta el, a kinél a lopott fából még vagy egy szekérnyit megtaláltak. A tettes tagadja a lopást, azonban a bizonyítékok ellene szólóak. A káros megtette a tolvaj ellen a feljelentést.

* **A pártvacsora.** A nagyváradai jogakadémiai polgárok közül azok, kik **Knapp Lajos** tartsas-lakomára gyűltek össze a **Schüch-féle** vendéglőben, melyen a párttagok teljes számban jelentek meg. A polárköszöntők sorát **Ficzek Emil** nyitotta meg nagyszabásu beszéddel, hangsúlyozva, hogy csak a szeretet, barátság és összetartás köteleke lehet az a kapocs, mely egy pártot összefűz. **Knapp Lajos** fényes beszédében üdvözölve a párttagokat, egyetértésre inti őket, egyuttal kifejezi abbéli reményét, hogy tisztét híven fogja betölteni. Ezután **Moyzes Emil** a párt nevében hosszabb beszédben biztosítja az elnök-jelöltet, hogy az egyetértés soha sem fog a pártban hiányozni s a párttagokat a zászló diadalra jutására serkenti. **Pásztor Ede** pedig egy kedves reminiscenciát felemlítve, Knappot mint ember életi. **Mendelényi Béla** tüzes szavakban figyelmezteti az ifjúságot politikai kötelességeire. **Lázár Zoltán** mint az ifjúság lelkes barátja az ifjúságot elveti. Majd **Halász Lajos** lendületes beszédében a hazaszeretetre buzdította az ifjúságot, mire a jelenlevők felállva elénekelték a Hymnust.

A társaság vig kedélylyel a hajnali órákig mulatott, míg a tüzes magyar nótákat **Varga Lajos** bandája szolgáltatta.

* **A városi árvaház — katonái.** A nagyváradai »Városi árvaház« pár év óta áll feon s évről-évre fejleszti a város közönségének áldozatkészsége. Jelenleg közel 30 szegény árva gyermek nyer benne otthont, gondozást. **Bordé Károly** gondnok odaadó buzgalommal örökdi a kicsinyek testi és erkölcsi fejlesztésén. Mikor az iskola vagy óvoda nem foglalja el a kis árvákat, otthon az udvaron játszanak s a gondnok olyan kis katonákat nevel az apró fiukból, hogy különben gyakorlatoznak, mint igen sok két hetes katona. Apró fapuskákkal sorakoznak s olyan könnyedén végzik az egyes katonai mozdulatokat, hogy kedve telik a nézőnek benne. Kedvderítőül élénk harci dalt is tanulnak. — **Bordé Károly** gondnok azonkívül a könnyebb kerti munkák végzésével szorgalomra neveli a gyermekeket. Egy szóval olyan figyelmes gondozásban részesülnek a kis árvák, a milyent kevés árvaházban találunk.

* **Azok a kitüntetések!** A párisi világlágitás kitüntetéseknek közzététele után két ur találkozik a boulevardon.

— Gratulálok kedves barátom — szól az egyik — olvastam, hogy ön aranyérmert kapott.

— Köszönöm és viszont én is gratulálok, mert önt is aranyéremmel tüntették ki.

— Ugy-e bár ön mint szeszgyáros kapta a kitüntetést?

— Igen — és ön?

— Én, mint az alkoholizmus elleni egyesület elnöke.

* **Érdekes megkeresztelkedés.** A pécsi székesegyházban érdekes keresztelő ment végbe. **Steiner Adolf**, volt izraelita előimádkozó s a felesége **Ganz Terézia** s a házaspár **Berta** nevű leánya felvették a katolikus hitet. **Steiner** már régen megbarátkozott a megkeresztelkedés eszméjével. Ő vezette ugyanis a zsidó anyakönyvet s a mikor a leánya megszületett, nem vezette be az anyakönyvbe s a szentlőrinczi főszolgabíró iktatta be pótlólag **Ganz Terézia** születését.

* **A Zsolnay szoborra.** Zsolnay Vilmos pécsi gyáros sok tisztességet hozott a magyar iparra, s a majolikaipart művészi nivóra emelte. Ennek a kiváló magyar iparosnak szobrot akar emelni, amely az ipar megbecsülésének a szinboluma lesz. A szoborra gyűjtést indítottak s városunk egyik derék iparosa: **Óváry Lajos** kályhás is gyűjtött a szoborra. Gyűjtő-ívén a következők adakoztak: **Óváry Gyula** 40 fillér,

Kovács István 20 fillér, **Szolga Ferencz** 1 korona, **Karner Gyula** 40 fillér, **Szűcs Ferencz** 1 korona, **Nagy Gyula** 40 fillér, **Boros I.** 64 fillér, **Fröhlich János** 1 korona, **Máthé István** 1 korona, **Mitteiler Ede** 40 fillér, **Szirmay és Nagy** 1 korona, **Voncz Zsigmond** 20 fillér, **Voszka Ferencz** 1 korona, **Fehérvári Dezső** 1 korona, **Weisz Károly** 1 korona, **Stern Lipót** 1 korona, **Sziládky Ernő** 1 korona, **Rigli József** 1 korona, **Bánáti Márton** 1 korona, **Nozáký Rudolf** 1 korona, **Vass András** 1 korona, **Tóth Lajos** 1 korona, **Óváry Lajos** 1 korona, **Lévai Márton** 1 korona, **N. N.** 20 fillér, **Badar Benjámín** 50 fillér, **Grünwald Jenő** 1 korona, **Tátray Sándor** 1 korona, **B. S.** 1 korona, összesen 23 korona 30 fillér.

* **Mollináry táborszernagy jubileuma.** **Mollináry Antal** báró táborszernagy október 9-én üli meg, teljes testi és szellemi épségének birtokában nyolczvanadik születésnapját az olaszországi Albateban, hol gyönyörű birtoka van. **Mollináry** báró 1833-ban lépett katonai szolgálatba s 1837-ben hadnagy lett. Részt vett az 1848—49-iki olasz hadjáratban mint törzskari százados, az 1859-iki hadjáratban mint vezérőrnagy és brigadéros. Az 1866-iki porosz hadjáratban a königgrätzi ütközetben, a hadtestparancsnok megsebesülése után **Mollináry** vette át a 4-ik hadtest vezénlyését. Hosszu és dicsőséggel megfutott aktív pályáját 1879-ben fejezte be, amikor is nyugalomba vonult. Nagy érdemei elismerésül királyunk és más uralkodók sok magas kitüntetésben részesítették.

* **Dráma a nép között.** Mintha valami idejét multa rémdramát akart volna utánozni az élet, olyan megrázó az az eset, amelyről értesülünk. **Gombás Mihály** csákányi gazda 10 évet töltött Amerikában s ez idő alatt szép fiatal felesége a szomszéd falubeli **Szigeti Lőrincz**szel folytatott bűnös viszonyt. Viszonyuk gyümölcsét, egy szép kis leánygyermeket a csábító férfi magához vette és fel is nevelte. **Gombás Mihály** visszajövéen Amerikából, a már deli legénynyé fejlődött fiát minden áron házasan akarta, vett neki házat, telket. A legény szerelmes volt a szomszéd falubeli **Szigeti Zsófi**ba s azt akarta feleségül elvenni, de az anya ellene volt annak, hogy az ő bűnös viszonyának gyümölcsét vegye feleségül az ő törvényes fia. Mikor az asszony látta, hogy a férj minden ellenkezés daczára oltár elé viszi a fiatalokat, elkeseredésében öngyilkossá lett s levelet hagyott hátra a fiának, melyben megírta a tragédiáját:

— Nem veheted el, fiam, mert a testvéred a **Szigeti Zsófi**.

Igy végződött a szomorú levél, mely olyan megrázó dologról rántotta le a leplet.

* **Pénztárvizsgálat a vármegyénél.** Ma délelőtt tartotta meg a pénztárvizsgáló bizottság, melynek elnöke **Szunyogh Péter** alispán, tagjai dr. **Wallner Ödön** főügyész, **Miskolczy Árpád** főszámvevő — vizsgálatát a megyei főpénztárban. A bizottság a tapasztalt rend és pontosság felett **Cziffra Gerő** főpénztárnok és **Jelinek Géza** ellenőrnek elismerését fejezte ki s a vizsgálat eredményéről ugy a miniszternek, mint a közgyűlésnek jelentést tett.

* **A távirat.**

— Hallja kend, miért vannak a távirán a porcellán-fődelek?

— Azért, hogy ha esik, a feladott táviratok alája bujhassanak.

— Tudom, tudom, — felel a kérdezt, — azért késnek hát néha oly sokáig.

* **Elesipett orvadász.** Érdekes fogást tett tegnap reggel a nagyváradai rendőrség. **Kis-Jenőben Pusztai István** odaváló lakos az éj folyamán kiment **Olasz Elemér** birtokára s lesből egy hatalmas vadkant ejtett el. **Pusztai** a nagy vadat még hajnalban behozta Nagyváradra s a Széchenyi-vendéglőben akarta értékesíteni. A Fő-utczán azonban észrevette egy rendőr, s

minthogy a dolog nagyon gyanus volt, igazolásra szolgáltatta fel Pusztait. Minthogy azonban ez nem tudta magát igazolni és vadász jegyet sem tudott felmutatni, a rendőr bekísérte a rendőrlaktanyába, a hol a zsákmányt reggel 9 órakor elárverezték, melyet *Czeglédy* Sándor vett meg. A nagyváradai rendőrség vizsgálatot indított *Pusztai* ellen s azt addig benem szünteti, míg magát teljesen nem igazolja.

* **Schaumburg-Lippe hercege Magyarországon.** Pécsről táviratozzák, hogy György schauburg-lippe uralkodó herceg több heti tartózkodásra baranyamegyei birtokára, Dárdára érkezett, a hol szarvasokra fog vadászni és több hivatalos ebédet fog adni.

* **Tűzesetek Biharmegyében.** Óriási tűz pusztított a multkor a tasádfői határban. Dr. Vári *Szabó* Béla birtokán ütött ki a tűz, mely ugyszólván az egész természet elemésztette. Vagy 380 kereszt buza, 120 kereszt árpa, 70 kereszt zab, továbbá 200 kereszt buza szalmája és egy 6 lóerejű cséplőgépe mult hó 29-én kigyuladt és teljesen hamuvá égett. A tűzokozta kár 4464 koronát tesz ki, szerencsére azonban a tulajdonos biztosította. A tűz állítólag bosszu műve s a tűz okozásával *Hiripi* István béres gazdát gyanusítják. A tettes konokul tagad s a további vizsgálat fogja kideríteni, hogy ki a tűz okozója. — Ujabb tűzhirt közöl a sztrákosi tudósítónk, a hol *Szandra* Mikula istállója a földig égett. Csak akkor vették, a mikor már az istálló teteje lángban alott. Az épületet minden erőmegfeszítés daczára nem sikerült megmenteni s a terjedését is nagy nehezen sikerült megakadályozni. — A harmadik eset N.-Szalantján történt, a hol *Kálmándy* Mihály és *Szerler* János két háza mellék épületeivel együtt 6395 korona értékben teljesen leégett. A tűz a nagy szélvészben az egész környéket fenyegette, azonban sikerült lokalizálni. A tüzet állítólag *Karácsonyi* Lajos gondatlanságból okozta, a ki ellen a vizsgálatot megindították. — Komádiban szintén nagy tűz volt. *Nagy* József odaváló lakos a buzáját 1800 koronára biztosította, s minthogy pénzhez óhajtott jutni, azt felgyújtotta. Számos bizonyíték szól ellene, azonban mindent tagad. Most úgy járt, hogy sem buzája, sem pénze nincsen, sőt a bűnvádi eljárás alá kerül, hogy elvegyék a kedvét a pénzszerzés illetén való módjától.

* **Jóváhagyott zárszamadások.** Tegnap egy csapat jóváhagyás érkezett le a belügy-miniszter és közoktatásügyi miniszterektől. Jóváhagyták a város gyámpénztárának 1899. évi számadását, a Brüll-féle, a Személyi Kálmán-féle, a Gyémánt Ignác és neje féle és a Sonnenfeld József-féle alapítványok számadását.

* **A jó szomszéd.** Cséffán nagyon meglepte a lakosságot *Pintye* György odaváló lakos letartóztatása. Mindenfelét sugdostak a szomszédok *Pintye* Györgyről s végre a gyanu alapos lett. A dolog ugy történt, hogy *Göndör* Tótyer kamrájából szalonna és egy pár csizma eltűnt. Hiába kutatta a káros a tettest, míg végre a csendőrség ráakadt. Már csak a csizma volt meg, mit bűnjel gyanánt lefoglaltak. A jó szomszédnak bizonyára elmegy a kedve szomszédai fosztogatásától.

* **Megcsipett betörő** Még a mult év október havában történt, hogy Dobresten *Dupcza* Miklós erdőmelletti lakába két tolvaj betört. Az erdőőr akkor épen nem volt odahaza s talán épen ezt az alkalmas időt lesték ki és az erdőőr feleségétől 10 forintot és több értékes dolgot elraboltak. Mar el is felejtették volna a dolgot, ha a vulkányi csendőrség az egyik tettest véletlenül meg nem csip. A mult hó 23-án az őrzőjárat elfogta *Garai* Józsefet, a ki más hasonló tettes miatt is gyanusították s a vallatás folyamán kiderült, hogy a betörők egyike ő

volt. A betörő kivallotta büntetését is *Orlovits* Miklós személyében, eddig azonban még nem sikerült kézrekeríteni a másik jómadarat. *Garai* Józsefet bekísérték a magyar-csékei járásbíró-sághoz s most a vizsgálati fogságban várja méltó megbüntetését.

* **Érettségi a gimnáziumban.** Két napig volt megint nagy drukkolás Nagyváradon: az egész tankerületből itt adtak egymásnak nem nagyon szives találkát a javító és pótlérettségizők. Tegnap a főgimnáziumban folytatták a reáliskolában megkezdett vizsgálatokat *Natafalussy* Kornél királyi tanácsos, tankerületi főigazgató elnöklete alatt. Reggeltől késő estig folyt a munka, de meg is volt a szép eredmény. Javító vizsgára jelentkezett 18, érett lett 16, pótvizsgát akart tenni 6, az írásbelin egy évre lemaradt 1, a szóbelin deczemberig halasztást kapott 2, megért 3. Kiegészítő vizsgára jelentkezett latin nyelvből négy realista, a kik mind átmentek. — Az érettségi után valószínűleg kissé *szivesebb* találkozás folyt le az iskola falain kívül és valamelyik barátságosabb vendéglő falain belül.

* **Kettős betörés.** Hosszuaszórol írja tudósítónk, hogy a multkor ismeretlen tettes *Lazurán* Mihály házába, mikor a lakók nem voltak otthon, betört és onnan 212 korona készpénzt és több értékes holmit elemelt. A nyomozás folyamán *Brurda* Marcin odaváló lakost gyanusították a betöréssel, aki azonban mindent a legkonokabban tagadott. — Ugyancsak Fekete-Bátoron történt hasonló eset, ahol valami gazember *Szabó* György zárt házába hatolt be s onnan a szekrények felfeszítése után, vagy 300 korona készpénzt elemelt. A vizsgálat folyik, azonban eddig a legszigorubb kutatás daczára a tettes kideríthető nem volt.

* **Hunyady János szobra.** Törökverő Hunyady János szobrának nagy mintája a napokban készült el *Tóth* István szobrász budai vár-bazári műtermében, aki a nagyváradai Sz.-László és Szaniszló szobrokat is készítette. A művész vasvértzetben ábrázolta Hunyadyt. Fején kerek burgundi sisak, hollószárnnyal ékesítve; két kezét hatalmas egyenes kardján nyugtatja. A páncélvasak és a dróting kiképezése rendkívül reális. Általában az egész alak rendkívül hatásos és tekintélyes. A miniszterelnökség által kiküldött bizottság tegnap jelent meg a művésznél a nagy agyagminta megtekintése végett. A bizottság egyhangu dicsérettel fogadta el a művész nagy mintáját ércbeöntésre.

* **Halálozás.** Nyomdánk egy fiatal szedője, az alig 19 éves *Fenesy* Ferencz hunyt el a nyomdászok gyilkos betegsége: tüdővészben. Temetésén részt vesznek az összes nagyváradai nyomdászok, ravatalára szép koszorút helyeznek. A család által kiadott gyászjelentés a következő.

Fenesy Mariska, Sándor és István testvérei, valamint számos rokonai nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatják a szeretett jó testvér, illetve rokon *Fenesy* Ferencznek f. évi szept. 7-én, életének 19 ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 9-én, d. u. 4 órakor fognak Felső-Kaszárnya-utca 646. sz. háztól az ev. ref. egyház gyász-szertartása után, az ősi-i sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztes-égtételre az elhunyt rokonai, szaktársai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1900. szept. 7. Áldás és béke lengjen porai felett!

* **Hedin Sven sorsa.** Nemrég hatalmas diszmű jelent meg a *Brockhaus*-czég kiadásában, mely a legujabb kor egyik legmerészebb utazójának, *Hedin* Sven svéd tudósak ázsiai élményeit ismertette meg a nagy közönséggel. Az érdekesítő könyvből mi is közöltünk mutatót. A mű ali: hogy megjelent, Hedin uj

utra vállalkozott és pedig most már azzal a czéllal, hogy Tibet titkos fővárosát, Lhasszát fogja kikutatni. A merész utazóról már hónapok óta nem hall a tudományos világ semmi hírt s ezért sorsa felől már-már kezdenek Német- és Svédországban erősen aggódni. Lehetőséges, hogy Tibetben felismerték európai voltát s akkor kinpadon halt meg, lehetséges, hogy sikerült a kínai hatóságok területére menekülni s akkor a boxerek kegyetlenségeinek van kitéve, szóval mindenképen a legkevesebb valószínűség szól a mellett, hogy életben van.

* **Kínai bölcsesség.** Egy misszionárius újság érdekes esetet mesél el, mely jellemzi a kínai bírák bölcsességét.

Három férfi és egy asszony került a bíró elé s mind a három férfi azt erősítette, hogy: enyim az asszony!

— Egy asszonynak csak egy ura lehet, — mondotta a bíró.

— Én vagyok az ura, — kiáltotta mind a három férfi egyszerre.

A bíró nem tudta megállapítani, hogy melyik hát az igazi a három közül. Ekkor így szólt:

— Én nem tudok igazságot tenni köztetek. Haljon az asszony. Így aztán békesség leszen köztetek.

Egy kupa bort hozatott svalami titokzatos port vegyített a borba.

— Az asszony üritse ki a kupát!

Az asszony engedelmességet s csakhamar elterült a földön és nem mozdult többé.

— Meghalt, — mondotta a bíró.

Ezután meghagyta az első perlekedőnek, hogy vigye haza és temettesse el.

— Én temettessem el? — vonakodott az. És vonakodott a második is, de a harmadik sírva fakadt és ölébe vette az asszonyt, hogy hazavigye, mit látván a bíró, így szólott kínai bölcsességgel:

— Most már tudom, hogy te vagy az igazi. Az asszony nem halt meg, csak aluszik, vigyed őt haza békességben, majd otthon felébred. Ti ketten pedig pernahajderek, ti itt maradtok és ötven-ötven botot kaptok a talpatokra.

Kínai háboru.

A háboru mai állásáról a következő távirataink szólnak:

Hirek a hatalmak köréből.

London, szept. 7. (Saját tud. távir.) A »Daily Mail« jelenti Jokohamából, hogy az összes japán lapok ellenzik Peking kiürítését. Néhány lap annak a nézetnek ad kifejezést, hogy Oroszország és Németország között titkos megegyezés létezik, mely Anglia és Japán érdekeinek ártalmára irányul.

A »Times« jelenti Tokióból, hogy a japán politikai körök nagy bizalmatlansággal viseltetnek Oroszország iránt és azt hangoztatják, hogy az orosz javaslat véget vetett a hatalmak koncertjének, mi által Japán is visszanyerte cselekvési szabadságát.

Japán csapatok visszahívása.

Pétervár, szeptember 7. (Saját tud. távir.) Popot államtanácsos azt táviratozza Fucauból 3-iki kelettel, hogy az Amojban partra szállt japán csapatokat visszahívják. Fucauban állandó nyugalom van.

Kínának erős kormány kell.

London, szept. 6. (Saját tud. távir.) Finlay főügyész tegnap Invernessben beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy Kínában erős kormányt kell szervezni, a mely teljesíteni tudja kötelességeit az idegen hatalmasságokkal

szemben. Azon kívül arra kell törekedni, hogy a legutóbbi zavargásban részes hivatalnokok szigorúan bünhődjenek.

A kínaiak ámitása.

Sanghai, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Az iteni idegenek között nagy nyugtalanság uralkodik. Az előkelő külföldiek kormányaikhoz táviratokat intéztek, melyekben Peking elpusztítását és a bűnös főhivatalnokok példás megbüntetését kérik. Irott szerződések, vagy kárpótlás nem fog változtatni a helyzeten, mert a kínaiak nem szótartók. A sanghai-i kínai lapok folyton bujtogatnak az idegenek ellen. Azt írják, hogy az európaiakat Pekingnél és Tien-cinnél tönkrevérték. A benszülöttek városrészeiben a kirakatokban képek vannak, melyek azt a jelenetet ábrázolják, midőn a kínaiak az idegeneket Takunál a tengerbe dobják és Tien-cinnél összekaszabolják; Seymour admirális a császárné előtt térdenállva kér békét.

Egy konzul visszahívása.

Washington, szept. 7. (Saj. tud. táv.) A kormány visszahívta Rochring sanghaii konzult, minthogy néhány újságíró előtt oly kijelentéseket tett, melyek nem felelnek meg az Egyesült-Államok által követelt politikának.

Li-Hung-Csang utazása.

Sanghai, szeptember 7. (Saj. tud. távir.) Hir szerint Li-Hung-Csang orosz hajóval kel utra. Idevaló hivatalnoki körökben nem adnak hitelt ennek a híresztelésnek.

Idegen csapatok Tiencinben.

Berlin, szept. 7. (Saját tud. táv.) Németország azt indítványozta, hogy a hatalmak csapataik felét vonják ki Pekingből és rendeljék Tiencinbe. Amerika Németország ezen indítványát helyesléssel fogadta.

Li-Hung-Csang ravaszember.

London, szept. 7. (Saj. tud. táv.) A «Lafan»-ügynökség jelenti Sanghaiból, hogy Li-Hung-Csang szintén nagy ellensége mindennek, a mi idegen. Maga Pethie, Li-Hung-Csang volt titkára, azt mondja, hogy ebben a ravasz emberben éppen nem lehet bizoni.

Oroszország nem enged.

London, szept. 7. (Saját tud. táv.) Egy kínai távirat szerint az oroszok megmaradnak Peking kiürítése mellett, még ha az összes hatalmak ellenzik is.

Anglia és Németország tárgyalnak.

London, szept. 7. (Saját tud. távirata.) Azt hiszik, hogy Henrik porosz hercegnek Viktória királynőnél tett látogatása összefüggésben van a kínai kérdéssel. Valószínű, hogy Anglia és Németország egyöntetű eljárás céljából tárgyalásokat folytatnak.

Peking sorsa.

Páris, szept. 7. (Saját tud. távirata.) Az «Echo de Paris», a kormánypárt lapja, határozottan Peking kiürítése ellen nyilatkozik. A kínaiakat előbb példásan meg kell büntetni, hogy a történetek ne ismétlődjenek.

EGYESÜLETEK

A »Nagyvárad első általános munkás betegsegélyző egyesület« folyó évi szeptember hó 16-án délután pont 3 órakor a »Zöldfa« szálloda nagytermében *rendkívüli közgyűlést* tart, a következő tárgysorozattal: A »Nagyvárad munkás betegsegélyző pénztár« csatlakozása egyesületünkhöz, ennek bejelentése, illetve előterjesztése a közgyűléshez s erre vonatkozó ügyek elintézése. Felkéretnek az egyesület tagjai, miszerint rendbe hozott tagsági könyvekkel minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, annnyival is inkább, mert ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, a gyűlés azon napon megtartható nem lesz, míg a második meghívásnál a tagok létszáma tekintetbe vétele nélkül a gyűlés megtartatik. Nagyvárad, 1900. szeptember hó 2. *A választmány.*

IRODALOM.

A szociális kérdés hajdan és most. Irta dr. Verus. II. kötet. A keresztény társadalom programja. Nagy 8 réti alak 322 lap. Árta füzve 4 korona, kötve 5 korona.

1899. év őszén a fenti czim alatt megjelent mű első kötetét kitüntetéssel fogadta a katolikus világ. A kath. sajtó is nagyon behatóan foglalkozott a rendkívül érdekesen megírt művel, a melyet, mint a nemzetközi, istentagadó szocializmus elleni fegyvert ajánlották olvasóiknak.

A második kötet, mely a XIX. század katolicizmusával, a modern állam és annak tarthatatlanságával, az iskolakérdés és a munkás kérdéssel foglalkozik, szintén igen alaposan és nagy készütséggel van írva. Szerző igen jól választotta meg a témákat, melyekről írni hálás dolog, de jól és katolikus szellemben írni nehéz feladat, amelyet azonban dr. Verus remekül oldott meg. A mű tartalmából, mely 20 fejezetre van osztva, közöljük a következő érdekesebb fejezetek czimeit: A XIX. század és a katolicizmus. A XIX. század modern állama. A kereszténység államtana. A modern kor házassági köteleke. Az iskolakérdés. Az agrársztyál bajai és azok orvoslása. A munkás védtörvény. A munkabér égető kérdése. A munkásbiztosítás. A kisipar válsága és rendezése. A pénz hatalma. A sajtó hatalma. A philosemita mus és antisemitizmus vagyis a zsidókérdés. A legszegényebb osztály és az állam stb. A mű harmadik és befejező kötetét sajtó alatt van s f. év őszén jelenik meg. A könyv kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkiadóhivatalában (Budapest, VIII. Práter-u. 44) Az összeg előzetes beküldése után a szállítás bérmentes.

Igazságszolgáltatás.

Férj és feleség. Knittel Károly gazdaság kőbányai sörnagykereskedőült tegnap Budapesten a vádlottak padján magánokirat-hamisítás büntetével vádolva.

A panaszt ellene a felesége szül. Zwich Anna tette. — Knittel évek hosszú során több mint *háromezer forint* értékű olyan váltót váltott be, amelyen az elfogadó ő volt, felesége pedig a forgató.

Az asszonynak sohasem jutott eszébe tiltakozni az ellen, hogy férje az ő nevét, mint forgatót rá írja ezekre a váltókra, amelyeket aztán rendszeren be is váltott mindig. A múlt év folyamán azonban két darab, összesen 8000 forintról szóló váltót nem váltott be.

A váltótulajdonos egy Arenbach nevű kereskedő erre az asszonyt perelni kezdte a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Az asszony a per folyamán azzal állott elő, hogy ő nem írta alá a váltót és nem is hatal-

mazta fel férjét az ő nevének aláírására. Ezt a vallomását esküvel is megerősítette.

A büntető törvényszék erre magánokirat-hamisítás miatt vád alá helyezte Knittel. — Bakonyi bíró elnökléte alatt tegnap megtartott főtárgyaláson a vádlott védője, annak beigazolására, hogy az asszony igen is tudott arról, hogy férje az ő nevét rendszeren használja szokta a váltókon, közel másfél százezer forint értékű váltókat mutatott be a törvényszéknek. Knittelné erre elismerte, hogy igenis tudomása volt róla.

A törvényszék ez alapon dr. Farkas Gyula vád- és dr. Fried Vilmos védelme után a vádlott sörnagykereskedőt felmentette a váltóhamisítás vádjára és következményeinek terhe alól.

A nagyvárad kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Bige Gyula.*

- 2280 Pcpa Ignác becsületsértés.
- 2322 Farkas János és társa testi sértés és becsületsértés.
- 2506 Schartenreiter Ferenc és társa lopás és orgazdaság.
- 1320 Eberlein József idegen ingó vagyon rongálás.
- 2356 Krecsun György lopás.
- 2347 Dresein János lopás.
- 2375 Angyal Pask lopás.
- 2396 Pantye Antal és társa sikkasztás.
- 2450 Dániel Vince és társa testi sértés.
- 2451 Kulesár József és társa szemérem elleni súlyos becsületsértés.
- 2480 Angyal Pask lopás.

Előadó: *Harmathy Károly.*

- 1364 Kronek Mátyás és társa zsarolás.
- 1609 Tóth Ilie és társai testi sértés.
- 1610 Mekerés János testi sértés.
- 1702 Schwarcz Miksa család stb.
- 1508 Szász Krecsun és társai sikkasztás.
- 1509 Sisa Mihály és társa testi sértés.
- 1515 Kis Gusztávné lopás.
- 1588 Kattora Mátyás testi sértés.
- 1511 Oala Juon testi sértés.
- 1741 Elidesz Gyula testi sértés.
- 2022 Bodog Lőrincz sikkasztás.

Előadó: *Bócz Géza.*

- 2244 Petrisor György hagyatéki ügye.
- 3388 Plev Simon hagyatéki ügye.
- 2352 Bessenyei Mihály — Horváth Gyula és társai.
- 2486 Kudelka József hagyatéki ügye.
- 2496 Szatmáry Béla — Marce Nikula.
- 2534 Giricz Imre — Giricz Imréné.
- 2546 Borod Násné és társai — hagyatéki ügye.
- 2548 Siklován Tógyerné hagyatéki ügye.
- 2609 Mester Pálné és társa — ifj. Molnár Pál.

ZENE és MŰVESZET.

A zeneiskola megnyitása.

»A Nagyvárad Zenekedvelők Egyesülete« által fenntartott nyilvános zeneiskolába eddig történt beiratkozások arra engednek következtetni, hogy a növendékek száma a jelen tanévben is öröndetesen fog emelkedni.

Minthogy pedig a zeneiskolai rendes tanítás megkezdése céljából a növendékek beoszthatása fölülte kívánatosá teszi, hogy mindazok, kik a zeneiskolát igénybe venni óhajtják, mielőbb beiratkozzanak: tisztelettel kérem az érdekelt szülőket és gyámokat, hogy a beiratkozásokat legkésőbb folyó hó 9-ig eszközölni sziveskedjenek annnyival is inkább, mert a *rendes tanítás folyó hó 10-én* már kezdetét veszi.

Réz Mihály,
igazgató.

TANUGY.

Iskolaszéki ülés. Nagyváradi város községi iskolaszékének tek. tagjait tisztelettel kérem hogy f. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó rendkívüli iskolaszéki gyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: A polgári fiu-iskola I. osztályába a paralell-osztály felállítása. Nagyváradi, szept. 7-én. *Hegyesi Márton*, iskolaszéki elnök.

MULATSÁG.

A Lajos asztaltársaság mulatsága.

A Kis Pipa vendéglőben fennálló Lajos asztaltársaság szépen egyesíti a jólékonyságot a vigsággal. Összejöveleket rendez s mulatságai közben sem felejtkezik el a szegény árvákról. Egész évben fillérekbe gyűjti azon összeget, amelyből Karácsonykor 10—15 gyermeket felruház. Az asztaltársaság ma, szeptember 8-án ismét mulatságot rendez, amelyre a következő meghívót küldte szét a tagoknak:

A »XIII. Lajos asztaltársaság« születése napjára, mely folyó évi szeptember hó 8-án délután a Fehér-féle szőlőben tartatik meg s ezzel kapcsolatban a szokott társas estélyre czimzett tisztelettel meghívja a rendezőség. Program: Gulyáshus versenyevés. Zsványpecsenye és szalonna sütés. Verseny. kuglizás. Béla kassza recontrával és táncz.

SZINHÁZ.

A nagyváradi műkedvelő iparos ifjak folyó hó 8-án és 9-én este a »Fekete Sas« nagytermében jólékonyczélú előadást rendeznek. Ebből az alkalomból színre kerül *Muray Károly Virágfakadás* című vígjátéka, ezt pedig *Abonyi Lajos A betyár kendője* ismert népszínmű követi. — Az előadás alatt *Bura* Karsai kitérdő zenekara fog közreműködni.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Francziából fordította: K—ő.

39.

VIII.

Frémont vetette végét az általános hallgatásnak.

— Induljunk gyerekek, asztalhoz, majd aztán beszélgethetünk.

Az ebéd is meglehetősen csöndben folyt le, mindenki óvakodott a szomorú emlékek fölidézésétől. Frémontné asszony többször kérdőleg tekintett férjére, de ez mindig úgy tett, mintha nem vette volna észre s hiábavaló erőlködéssel igyekezett társalgást indítani.

Ebéd után a társalgóba mentek s mindnyájan helyet foglaltak. Frémont Lucie mellé ült.

— Kedves gyermekem, szólj hozzá, Jakab majd elmondja kiszabadulásának történetét, én csak ismételtelen biztosítani akarom, hogy ránk mindig bizalommal számíthat, mi támogatni fogjuk ugy mostani bánatában, mint abban, a mi még önre vár, mert még nem ért véget a fájdalomnak hosszú sora. Kegyed igazán szerencsés, hogy egy oly nemes, derék szívre talált, mint a Jakabé. Az igaz, hogy őt is érte a csapás, de ő erős és bátor; kövesse példáját, Lucie.

Lucie ijedten nézett Jakabra.

Frémontné intett leányának, hogy együtt távozzanak.

Jakab visszatartotta őket.

— Maradjanak, kérem. A mit én Lucie-nek mondani fogok, azt talán már tudják is önök s holnap már senki előtt sem lesz titok. Maradjanak és vigasztalják, támogassák Luciet, ha nem lesz elég bátorsága.

Azután Lucie felé fordulva folytatta:

— Frémont urnak igaz a van, mikor azt mondja, hogy önre nézve nem merült még ki a fájdalom forrása. Ut közben egy borzasztó hírt mondott el nekem, mely mindnyájunkat sujt, de őnt legjobban. Ledoux ur halála után a bíróság átvizsgálta iratait s kitént, hogy az ön atyjának vagyoni helyzete a lehető legzavartabb volt, néhány év óta a közjegyző ur a börzén próbált szerencsét, de az eredmény rá nézve mindig szerencsétlen volt. A veszteségek hamar fölemésztették saját vagyonát, azután neje örökségét, az ön hozományát, s rövid idő múlva semmije sem volt. A meggazdagodás utáni vágy azonban még ekkor sem hagyta el, sőt erősebb volt benne, mint valaha. Ugy tett mint a legtöbb börzejátékos, folytatta a játékot pénz nélkül, a más pénzével . . .

Folyton vesztett; a saját vagyona után el vesztette a másokét . . .

— Ön borzasztó dolgokat beszél! kiáltott Lucie Jakab felé. Ez lehetetlen! . . . Ön csalódik! Az én atyám becsületes ember volt, uram, és méltán tisztelte, szeretete mindeki. Ez nem lehet igaz s a ki állítani meri, az hazudik! . . . Es ön Jakab elihetett ilyen rágalmakat és nekem elmondja, el akarja velem hitetni, hogy atyám egy közönséges . . .

— Mérsékeld magad, kedves Lucie, szakította félbe a békebíró. Szerencsétlenségre mind az, a mit Jakab elmondott, tiszta igazság . . .

— Hát ön is, Frémont ur, ki barátja volt atyámnak, a helyett, hogy védené őt, ön is megtámadja? . . . Istenem, mily borzasztó végzet üldöz engem, nem elég, hogy elvesztettem atyámat, még emléket is meggyalázzák! . . .

Lucie kimerülten esett vissza székére, Frémontné és Márta szeretetteljes gondossággal vették körül s igyekeztek őt megnyugtatni.

— Hát azt hiszi kedves Lucie, hogy férjem, ki őnt annyira szereti, könnyelműen tovább adna ilyen hírt, a nélkül, hogy meggyőződnék előbb valóságáról? S eliheti e Jakabról . . .

— Igen, szólt közbe a békebíró, Jakabról, ki egyike az ön atyja legelső áldozatainak.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Hegedüs miniszter Bécsben.

Bécs, szept. 7. (Saját tud. távirata.) *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter ideérkezett.

A Reichsrath sorsa.

Bécs, szept. 7. (Saját tud. távirata.) *Körber* osztrák miniszterelnök ma délután a királynál kihallgatáson volt. A Felsőház a mai napon szankcionálta a Reichsrath feloszlatását s ezt már holnap hivatalosan fogják közhírré tenni.

Szenzációs összeesküvés.

Budapest, szeptember 7. (Saját tud. távirata.) Egy konstantinápolyi távirat szenzációs összeesküvés hírére hozta napfényre. A szultán udvari főorvosa ma egy egész bandát fedezett fel, mely a szultán ellen összeesküdött és az életére tört. Az összeesküvésben egy hölgy és sok magas rangú tisztviselő vett részt s eddig 118 alapos gyanúval terhelt embert letartóztattak.

Budapest, szept. 7. (Saját tud. táv.) Mint késő éjjel érkezett táviratunk jelenti, a bécsi lapok szerkesztőségei már megkapták a Reichsrath-ot feloszlató rendeletet, melyet a holnapi lapokban egészen részletesen fognak közölni.

A tátrafüredi dráma.

Budapest, szept. 7. (Saját tud. táv.) A tátrafüredi szenzációs drámában a szigorú vizsgálat egyre folyik. Valamennyi orvos konstatálta, hogy a lövés feltűnően vízszintes irányú, mely körülmény *Füzes-séryre* nézve rendkívül terhelő. — Az ügyészség legújabb indítványára *Fleschnét* fogják kihallgatni. *Füzes-séry* 27 éves csinos fiatal ember, az áldozat felesége pedig feltűnően szép s azt hiszik, hogy összejátszva tették el láb alul a szép asszony férjét, a ki szerelmükben akadály volt. Az ügyészségi indítvány már megtételezett, mely egyenesen kiszámított gyilkosságra irányul.

A metropolitai konzisztórium berekesztése.

Nagy-Szeben, szept. 7. (Saj. tud. táv.) A metropolitai konzisztórium ülését tegnap berekesztették. A konzisztórium tagjai, Popea és Goldis püspökök, Gáll dr. főrendiházi tag és Mosonyi Sándor már elutaztak. A konzisztórium többek között elhatározta, hogy az egyházkongresszusnak azt fogja javasolni, hogy Magyarországon és az erdélyi részeken három új püspökséget alapítsanak.

A párbaj ellen.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) *Gruscha* biboros meleg hangu levelet intézett *Don Alfonzóhoz*, mivel teljesen indokoltan a párbaj ellen bátran fellépett.

Nagy szerencsétlenség a hadgyakorlaton.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Podgrác közelében nagy szerencsétlenség történt. A mai napon megtartott hadgyakorlaton éles tölténnyel lőttek. Nehány katona vigyázatlansága folytán a lövés közben a golyó egy szakaszvezetőt mellén, egy közlegényt pedig homlokán találva, rövid kínlás után meghaltak. Három közlegényt bebörtönöztek.

Egy járőr fogságban.

London, szept. 7. (Saját tud. távirata.) A Standardnak jelentik Durbanból: Tegnap egy lovasított gyalogságból álló járőr lesbe került és fogságba esett.

A belga király kibékült.

Budapest, szept. 7. (Saját tud. táv.) A belga király már kibékült leányával, Stefániával, s most a király a *Lónyai* családdal az Azóri szigetekre utazott, a hol hosszabb ideig fog tartózkodni.

Az amerikai elnökválasztás.

New-York, szept. 7. (Saj. tud. táv.) A nemzeti pártnak 66 képviselője ma gyűlést tartott és állást foglalt Mac Kinley és Bryan elnökjelöltsége ellen. A gyűlés Caffery szenátort kiáltotta ki a nemzeti párt jelöltjéül. Az alelnökségre Hove Archibaldot (Massachusetts) jelölik.

Elhunyt plebános.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. távir.) Zoványi általános ismert és közszere-
tetnek örvendő nyugalmazott plebános
ma négy hónapi szenvedés után az ir-
galmasok budai kórházában meghalt.
Halálhíre ismerősei között nagy részvét-
et keltett.

A kurd és török katonák harca.

Konstantinápoly, szept. 7. (Saj. tud.
táv.) A kurdok nemrég megtámadták a vani
alkonzult és kísérőit s elrabolták a társaság
podgyászát. Török katonák megtámadták a
kurdokat, elvették tőlük a zsákmányt és vissza-
adták a tárgyakat tulajdonosaiknak. A támadás
értelmi szerzőit elfogták.

SZERKESZTOI POSTA.

P. F. Helyben. Tudomásul vesszük azt a
kijelentését, hogy önök nem adták ki magukat meg-
bizottainknak s hogy a kérdéses jegyeket át akar-
ták nekünk adni. Ezzel magunk részéről az ügyet
befejezettnek tekintjük.

KOZGAZDASAG.

A szeghalmi vásár. A kereskedelem-
ügyi miniszter megengedte, hogy a Békésvár-
megye területéhez tartozó Szeghalom község-

ben a folyó évi szeptember hó 24 és 25-ére
eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi
szeptember hó 17 és 18-án tartassék meg.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, szept. 7.	
Buza októberre	7.59
Buza júniusra	8.00
Tengeri	6.18
Rozs okt.	7.01
Zab okt.	5.27
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, szept. 1.	
Oszták hitel	673 25
Magyar hitel	688 —
Allamvasut	673 52
Rimamurányi	547 —
Magyar jelzálog	444 —
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. szept. 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	96 10
Magyar koronajárdék	90 70
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,0%	100
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	99 60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97 50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	90 —
Italmérési jog megváltási kötvény	98 25
Horváth-szlavón földterhermentesítési kötvény	92 50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	159 —
Tiszaszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	141 50
Oszták járdék papírban	97 35
Oszták járdék ezüstben	97 20
Oszták járdék aranyban	97 15
Oszták korona járdék	97 40
Oszták államsorsjegyek	182 50
Oszták magyar bankrészvény	17 —
Magyar hitelbankrészvény	685 —

Oszták hitelintézet részvény	668 —
Párisi vista	96 20
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19 81
Németbirodalmi márka	118 20
London vista	242 10
20 márkás arany	28 63

Dr. VUCSKICS GYULA.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel tudatom az igen tisz-
telt vevőim és a n. é. közönséggel,
miszerint

Fő-utca, Rimanóczy-házban levő

hentes üzletem

teljes átalakítása és ujjon-
nan berendezése végett

az eladás

augusztus 21-től kezdve üzlet-
helyiségem udvarán felállított
fasátorban és fióküzletemben,
ifj. Popper József fűszerkereskedése
mellett eszközölteik.

A n. é. közönség további párt-
fogását kérve

teljes tisztelettel
Fröhlich János.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.													
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.				
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	—	Kolozsvár ind.	—	5 23	7 —	12 32	6 13	11 01	—	—	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08				
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	—	Jegenye >	—	6 11	7 59	1 14	7 16	—	—	—	—	Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41				
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	—	B.-Hunyad >	—	6 40	8 37	1 44	7 55	12 20	—	—	—	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	—	1 —	4 58	—				
Szolnok >	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19	—	Csucsá >	3 25	7 09	9 19	2 15	8 57	12 52	—	—	—	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.										
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	—	Rév >	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34	—	—	—	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.										
P.-Ladány >	10 43	2 —	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	5 54	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48	—	—	—	Érmihályfalva ind.										
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01	—	—	—	Debreczen ind.										
Sáp >	—	2 27	5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	6 49	—	11 01	—	10 27	—	—	—	—	Debreczen >										
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Váradi-Velence >	7 02	8 32	11 30	—	10 37	2 25	—	—	—	P.-Ladány érk.										
M.-Peterd >	—	3 —	—	—	—	6 15	Nagyvárad érk.	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	—	—	—	Debreczen érk.										
M.-Keresztes >	—	3 12	—	1 14	—	6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38	—	—	—	P.-Ladány érk.										
Bors >	—	3 25	—	1 28	—	6 50	Püspöki ind.	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—	—	—	—	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.										
Püspöki >	11 23	3 32	—	1 36	—	7 02	Bors >	2 47	—	11 54	—	11 22	—	—	—	—	Vértés—Debreczen—Nagy-Léta										
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-keresztes >	3 12	—	12 05	—	11 37	—	—	—	—	Debreczen i.										
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	Mező-Peterd >	3 30	—	12 17	—	11 50	—	—	—	—	Sáránd ind.										
V.-Velence >	—	4 05	—	2 30	2 25	12 32	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	—	—	—	Sáránd >										
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	2 41	—	12 45	Sáp >	4 39	9 38	12 47	—	12 25	—	—	—	—	H.-Bagos >										
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	Báránd >	5 01	—	1 01	—	12 41	—	—	—	—	H.-Pályi >										
Élesi >	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	1 37	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	—	—	—	M.-Pályi >										
Rév >	1 26	5 20	7 53	3 45	3 26	2 10	Szajol >	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19	—	—	—	N.-Léta- >										
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	3 49	Szolnok >	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39	—	—	—	Vértés érk.										
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Ujszász >	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58	—	—	—	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.										
Jegenye >	3 15	7 49	9 33	6 01	—	5 34	Rákos >	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38	—	—	—	Sáránd ind.										
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	7 40	Budapest érk.	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50	—	—	—	Derecske ind.										
Nagyvárad—Szeged							Szeged—Nagyvárad.							Nagyvárad—Arad.							Arad—Nagyvárad.						
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	—	—	—	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	—	—	—	—	—	—	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 —	—	—	—				
Ósi >	10 30	4 41	7 16	—	—	—	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	—	—	—	—	—	—	Ósi >	10 30	4 41	7 16	—	—	—				
Less >	10 48	5 01	7 40	—	—	—	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	—	—	—	—	—	—	Less >	10 48	5 01	7 40	—	—	—				
Gyapju >	10 56	5 10	7 52	—	—	—	Csaba >	7 00	2 33	4 50	—	—	—	—	—	—	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24	—	—	—				
Cséffa >	11 03	5 19	8 05	—	—	—	Gyula >	7 27	3 05	5 26	—	—	—	—	—	—	Csaba ind.	7 —	2 33	4 50	—	—	—				
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	—	—	—	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	—	—	—	—	—	—	Gyula >	7 27	3 05	5 26	—	—	—				
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	—	—	—	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10	—	—	—	—	—	—	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	—	—	—				
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	—	—	—	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	—	—	—	—	—	—	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10	—	—	—				
Gyula >	12 21	6 44	10 01	—	—	—	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	—	—	—	—	—	—	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	—	—	—				
Csaba >	2 10	7 41	4 44	—	—	—	Gyapju >	—	4 42	7 29	—	—	—	—	—	—	Csaba érk.	8 42	4 34	7 18	—	—	—				
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	—	—	—	Less >	9 04	5 00	7 51	—	—	—	—	—	—	Less >	9 04	5 —	—	—	—	—				
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	—	—	—	Ósi >	9 21	5 19	8 16	—	—	—	—	—	—	Ósi >	9 21	5 19	—	—	—	—				
Szeged >	4 35	10 55	7 55	—	—	—	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	—	—	—	—	—	—	N.-gyvárad érk.	9 32	5 30	—	—	—	—				